

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om joniserande strålning

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om joniserande strålning (1034/2018) 25 § 3, 6 och 8 punkten, 26 § 1 mom., 27 § 3 och 4 punkten, 28 § 1 och 2 mom., 30 och 31 §, 52 § 15 punkten och 53 § 2 punkten samt bilaga 5 samt
fogas till förordningen en ny 3 a §, till 27 § en ny 5 punkt, till 52 § 1 mom. en ny 16 punkt och till förordningen en ny 64 a § som följer:

3 a §

Bedömning av de sammanräknade fördelarna i strålningsverksamhet

Vid bedömningen av de i 3 § 1 mom. avsedda sammanräknade fördelarna och de i 3 § 2 mom. avsedda menen ska i fråga om strålningsverksamheten granskas

- 1) verkningfullhet och strålsäkerhet,
- 2) ekonomiska aspekter,
- 3) etiska aspekter, om en människa avsiktligt utsätts för strålning,
- 4) aspekter som har anknytning till tillämpningen av strålsäkerhetslagstiftningen.

Vid avbildning av personer ska dessutom det personliga perspektivet i fråga om den som utsätts för strålning granskas.

Denna paragraf tillämpas inte på individuell berättigandebedömning av medicinsk exponering enligt 4 § och inte på berättigandebedömning av tillverkning, import och transport av konsumentvaror enligt 6 §.

25 §

Ändring av säkerhetstillståndet

Väsentliga ändringar i verksamheten förutsätter att säkerhetstillståndet ändras på förhand, om

3) det görs någon betydande ändring i ledningssystemet,

6) användningen av strålning ändras så att någon annan strålkälla än de som avses i 4 och 5 punkterna tas i bruk, om strålkällan avseende dess strålningsegenskaper och strålsäkerhetsegenskaper avviker från de som redan används i verksamheten enligt säkerhetstillståndet eller om strålsäkerheten under det att strålkällan används förutsätter ändringar av skyddskonstruktionerna eller av arrangemangen gällande användningsplatsen,

8) verksamhetsplatsen ändras, om denna omfattas av särskilda krav på strålsäkerhet eller säkerhetsarrangemang,

26 §

Anmälan om ändringar i en verksamhet som kräver säkerhetstillstånd

Ändringar i sådan verksamhet som kräver säkerhetstillstånd ska anmälas till Strålsäkerhetscentralen inom två veckor från det att ändringen gjorts, om

- 1) kontaktuppgifterna till innehavaren av säkerhetstillståndet ändras,
 - 2) ändringen innebär att strålningsexponeringens eller strålkällans kategori ändras
 - a) från kategori 2 eller 1 till kategori 3,
 - b) från kategori 1 till kategori 2,
 - 3) den strålsäkerhetsansvarige byts,
 - 4) någon annan strålkälla än de som avses i 25 § 4–6 punkterna tas i bruk,
 - 5) det görs en väsentlig ändring i ett kvalitetssäkringsprogram för strålbehandling,
 - 6) användningen av en strålkälla upphör,
 - 7) strålningsverksamheten upphör helt eller delvis.
 - 8) verksamhetsplatsen ändras, med undantag av en sådan ändring av verksamhetsplatsen som avses i 25 § 1 mom. 8 punkten,
-

27 §

Från säkerhetstillstånd befriad verksamhet

Med stöd av 49 § 1 mom. 9 punkten i strålsäkerhetslagen behövs säkerhetstillstånd inte

- 3) när slutna strålkällor med högst 40 kilobecquerel radioaktiva americium-241 isotoper, strontium-90 isotoper eller cesium-137 isotoper som på grund av deras strålsäkerhetsegenskaper är avsedda för undervisning används för undervisning i skolor, yrkesläroanstalter och i med dem jämförbara inrättningar, förutsatt att läroanstalten har en utnämnd strålsäkerhetsansvarig,
- 4) när lampor och tändanordningar innehållande radioaktiva ämnen till en mängd som inte överstiger frigränsen används i enlighet med deras avsedda ändamål samt för återförsäljning och för innehav, förvaring, lagring, installation, underhåll och reparation i anslutning till användning och återförsäljning av dem,
- 5) när elektronmikroskop används.

28 §

Förutsättningar för befriande från säkerhetstillstånd

Strålningsexponering medför inte skada för hälsan på det sätt som avses i 50 § 1 mom. 1 punkten i strålsäkerhetslagen, om den effektiva dosen för en enskild individ ur allmänheten, med undantag av osannolika strålsäkerhetsincidenter, inte överstiger storleksklassen

- 1) 10 mikrosievert per år när det gäller strålkällor,
 - 2) enligt det referensvärde för naturlig strålning som avses i 144 § i strålsäkerhetslagen.
- Verksamheten kan i princip anses vara säker på det sätt som avses i 50 § 1 mom. 3 punkten i strålsäkerhetslagen, om
- 1) arbetstagarna inte behöver klassificeras som strålningsarbetare, och
 - 2) den effektiva dosen för en enskild individ ur allmänheten vid osannolika strålsäkerhetsincidenter är högst 1 millisievert per år.
-

30 §

Radioaktivt avfall

En strålkälla som det inte finns användning för eller för vilken ägaren inte står att finna anses inte vara radioaktivt avfall, om dess aktivitet eller aktivitetskoncentration är lägre än den frigräns som avses i 49 § i strålsäkerhetslagen. Om strålkällan innehåller olika radionuklider eller om flera strålkällor hanteras samtidigt, anses en strålkälla eller ett parti strålkällor inte vara radioaktivt avfall när den nuklidspecifika aktiviteten eller aktivitetskoncentrationen dividerad med motsvarande frigräns är lägre än 1 för samtliga nuklider sammanlagt.

Avfall eller material som med stöd av 84 § i strålsäkerhetslagen får återanvändas, återvinnas som material, återvinnas på annat sätt och bortskaffas samt radioaktiva ämnen som har släppts ut i miljön eller avloppsnätet med stöd av 127 § i den lagen anses inte vara radioaktivt avfall.

31 §

Avfall som inte utgör radioaktivt avfall

Det avfall som avses i 78 § 3 mom. i strålsäkerhetslagen är sådant avfall vid verksamhet med exponering för naturlig strålning och vid skyddsinsatser.

52 §

Verksamheter i anslutning till marks substans, sten eller andra material som krävs för utredning av strålningsexponering

Sådana verksamheter i 151 § i strålsäkerhetslagen vid vilka exponeringen för naturlig strålning kan vara högre än referensvärdet är åtminstone

-
- 15) brytning och anrikning av annan malm än uranmalm,
 - 16) primärproduktion av järn.

53 §

Byggprodukter som krävs för utredning av strålningsexponering

Sådana i 153 § i strålsäkerhetslagen avsedda byggprodukter som orsakar en exponering för naturlig strålning som kan vara högre än referensvärdet är åtminstone

-
- 2) byggprodukter som används för husbyggnad vilkas huvudsakliga byggmaterial består av bergkross som innehåller granit, granodiorit, tonalit eller gnejs, av grus, sand eller andra granitoider,
-

64 a §

Strålsäkerhetsdelegationens arvoden

För strålsäkerhetsdelegationens möten betalas ett arvode i enlighet med finansministeriets gällande rekommendation.

Till medlemmarna i strålsäkerhetsdelegationen och till de permanenta experterna och experterna i sektionerna betalas dessutom ett arvode för beredningen av de ärenden som behandlas på mötena. Grunderna för arvodet fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

I fråga om ersättning för resekostnader tillämpas statens tjänste- och arbetskollektivavtal om ersättning för resekostnader.

Denna förordning träder i kraft den 30 december 2022.

Helsingfors den 29 december 2022

Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist

Regeringssekreterare Helena Korpinen

BILAGA 5

UPPGIFTER SOM SKA LÄMNAS I ANSÖKAN OM SÄKERHETSTILLSTÅND

1. I ansökan om säkerhetstillstånd ska lämnas följande uppgifter enligt verksamhetens art och omfattning:

- 1.1 en utredning om verksamheten och dess syfte, om det är fråga om en verksamhet av nytt slag;
- 1.2 en utredning om berättigandet för verksamheten, om detta behövs enligt 24 § i strålsäkerhetslagen;
- 1.3 adressen till verksamhetsplatsen eller andra motsvarande uppgifter för identifiering av verksamhetsplatsen;
- 1.4 de tekniska uppgifter som visar att strålkällornas användnings- och förvaringsställen uppfyller de säkerhetskrav för brukstiden som ställs av Strålsäkerhetscentralen;
- 1.5 bilder eller teckningar av verksamhetsplatsens områden och utrymmen (inklusive en skala), där områdenas och utrymmenas användningsändamål, strålkällornas platser, kontrollerade och övervakade områden, skydds konstruktioner inklusive materialuppgifter, ut- och inpassager samt varningssystem, fast strålningsmätarnas och passagekontrollernas platser är utmärkta.

2. I fråga om strålkällorna och anordningarna och tillbehören i anknytning till dem ska det lämnas tekniska uppgifter som visar att Strålsäkerhetscentralens föreskrifter om strålsäkerheten följs under brukstiden. I fråga om strålkällor ska dessutom lämnas följande uppgifter:

- 2.1 uppgifter om strålkällor som innehåller radioaktivt ämne: radionuklid, aktivitet och datumet för fastställandet av aktiviteten;
- 2.2 den största aktiviteten per nuklid hos en öppen strålkälla som ska hanteras och lagras på en gång samt vilket slag av hantering det är fråga om;
- 2.3 uppgifter om elektroniska anordningar som avger strålning: strålningens art och värdena på de centrala parametrar som påverkar strålningsalstringen och anordningens identifierade märkning;
- 2.4 uppgifter om slutna strålkällor: den identifieringsuppgift om den slutna strålkällan och det dokument om identifieringen som ges av tillverkaren;
- 2.5 uppgifter om slutna strålkällor: intyg över överensstämmelse med kraven och intyg över speciell beskaffenhet, om den slutna strålkällan transporteras i enlighet med kraven på strålkällor av speciell beskaffenhet, samt tillverkarens förbindelse om att i enlighet med 76 § i strålsäkerhetslagen ta emot den slutna strålkällan efter avslutad användning;
- 2.6 uppgifter om slutna strålkällor med hög aktivitet: en bild av den slutna strålkällans konstruktion och transportbehållare samt av den anordning och det skydd i vilket den slutna strålkällan används eller förvaras;
- 2.7 en specifikation över exporten, importen eller överlåtelsen av den slutna strålkällan med hög aktivitet för varje enskilt parti slutna strålkällor som ska exporteras, importeras eller överlåtas;
- 2.8 i fråga om konsumentvaror dosraten på ett avstånd på 0,1 meter från konsumentvarans yta och vid användning på de avstånd som kan komma i fråga och uppgifter om på vilket sätt det radioaktiva ämnet har anbringats.

3. I stället för de uppgifter som avses i 2 punkten kan lämnas uppgiften om den individuella övervakningskod för strålkällan som ges av Strålsäkerhetscentralen.

4. I ansökan ska lämnas följande uppgifter om arrangemangen för säkerheten och skyddet enligt verksamhetens art och omfattning:

- 4.1 en säkerhetsbedömning;
- 4.2 de uppgifter om ledningssystemet som avses i 29 § 2 mom. i strålsäkerhetslagen;
- 4.3 en redogörelse för de olika arbetsmoment i verksamheten som är centrala för strålsäkerheten samt de förfaranden som ska tillämpas på dessa;
- 4.4 en plan för strålsäkerhetsincidenter;
- 4.5 klassificeringen av strålningsarbetarna och deras antal samt uppgifter om hur övervakningen av exponeringsförhållanden samt den individuella dosövervakningen och uppföljningen av hälsotillståndet har ordnats för strålningsarbetarna i kategori A;
- 4.6 de dosrestriktioner som ska följas i verksamheten;
- 4.7 en plan gällande skyddsarrangemangen;
- 4.8 uppgifter om kvalitetssystemet för verksamheten och om de förfaranden som ska tillämpas i kvalitetsledningen;
- 4.9 mängder och egenskaper i fråga om de radioaktiva avfall som uppkommer i verksamheten samt arrangemangen gällande avfallen specificerade enligt avfallets art;
- 4.10 en plan för utsläppen.

5. Till ansökan ska fogas ett ämbetsbevis för den som ansöker om säkerhetstillståndet eller, om sökanden är en privat sammanslutning eller stiftelse, ett utdrag ur ett behörigt register.

Om det är fråga om import, export eller transport av radioaktivt avfall ska ansökan göras genom ett standarddokument som avses i rådets direktiv 2006/117/Euratom om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle, med iakttagande av de förfaranden som föreskrivs i artiklarna 6, 7, 10, 13–15 i det direktivet. En förlaga till standarddokumentet har publicerats i kommissionens beslut 2008/312/Euratom om upprättande av ett standarddokument för övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle enligt rådets direktiv 2006/117/Euratom.